

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın **İçişleri Bakanı**

tarafından Anayasa'nın 98'inci

İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Sümeyye BOZ
Muş Milletvekili

Rojava'ya dönük saldırılara karşı barışçıl dayanışma göstermek amacıyla Avrupa'dan Türkiye'ye gelen 16 enternasyonalist, Mardin'in Nusaybin ilçesinden Artuklu'da yapılacak yürüyüşe katılmak üzere yola çıktıkları sırada gözaltına alınmıştır. Gözaltına alınan kişilerin Mardin İl Göç İdaresi'ne götürüldüğü, ancak haklarında hangi hukuki gerekçeyle işlem tesis edildiğine dair kamuoyuna açık ve şeffaf bir bilgilendirme yapılmadığı anlaşılmaktadır.

Barış talebiyle, şiddet içermeyen bir eyleme destek vermek amacıyla Türkiye'ye gelen kişilerin gözaltına alınması; toplantı ve gösteri yürüyüşü hakkının, dayanışma faaliyetlerinin ve ifade özgürlüğünün sistematik biçimde kriminalize edildiğini göstermektedir. Bu yaklaşım yalnızca iç hukuk açısından değil, Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası insan hakları sözleşmeleri bakımından da ciddi soru işaretleri doğurmaktadır.

Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 34. maddesi barışçıl toplanma ve gösteri yürüyüşü hakkını güvence altına alırken; Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 10. ve 11. maddeleri ifade özgürlüğü ile toplantı ve örgütlenme özgürlüğünü koruma altına almaktadır. Ayrıca Birleşmiş Milletler Medeni ve Siyasi Haklar Sözleşmesi uyarınca, barışçıl eylemlere katılım ve uluslararası dayanışma faaliyetleri meşru ve korunması gereken demokratik haklar arasında yer almaktadır. Bu çerçevede devletlerin yükümlülüğü, barışçıl faaliyetleri bastırmak değil, bu hakların kullanılmasını güvence altına almaktır.

Bu bağlamda;

1. Rojava halkı ile dayanışma göstermek ve barışçıl bir yürüyüşe katılmak amacıyla Türkiye'ye gelen 16 enternasyonalist hangi somut ve hukuki gerekçeyle gözaltına alınmıştır?
2. Gözaltı işlemleri sırasında hangi kanun maddeleri uygulanmıştır; yoksa keyfi bir idari tasarruf mu söz konusudur?
3. Gözaltına alınan kişilerin Mardin İl Göç İdaresi'ne götürülmesinin nedeni nedir? Haklarında sınır dışı, idari gözetim veya ülkeye giriş yasağı gibi işlemler başlatılmış mıdır?

4. Bu kişilerin avukatlarına, konsolosluk temsilciliklerine ve yakınlarına erişimleri sağlanmış mıdır? Süreç boyunca uluslararası hukuk ve diplomatik koruma ilkeleri gözetilmiş midir?
5. Barışçıl bir yürüyüş katılmak üzere yola çıkan kişilerin gözaltına alınması, Anayasa ve Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi kapsamında güvence altına alınan temel hak ve özgürlüklerin ihlali değil midir?
6. Son zamanlarda Rojava'ya yönelik saldırılara karşı gerçekleştirilen barışçıl eylemlere katılan kişilerin sistematik biçimde kriminalize edilmesi, Bakanlığınızın bilinçli ve süreklilik arz eden bir politikası mıdır?
7. Türkiye, barış ve dayanışma amacıyla ülkeye gelen uluslararası grupları güvenlik tehdidi olarak ele alarak, uluslararası alanda insan haklarına ve barışçıl çözüm arayışlarına saygılı bir ülke olduğu yönündeki iddiasını nasıl sürdürmektedir?
8. Gözaltına alınan 16 enternasyonalistin mevcut hukuki durumu nedir; serbest bırakılmışlar mıdır, haklarında devam eden idari ya da adli işlemler var mıdır? Kamuoyunun bu konuda bilgilendirilmemesinin gerekçesi nedir?